

• ASSEMBLY SUPPORT INITIATIVE
NEWSLETTER

14 FEBRUAR 2008, No.31

Intervju sa novim predsednikom Kosovske Skupštine

Reč urednika

Parlamentarni izbori od 17. novembra 2007. godine značajno su promenili političku scenu na Kosovu. Demokratska partija Kosova (DPK) je postala najveća politička partija na Kosovu, za kojom sledi Demokratska liga Kosova (DLK). U Skupštinu su ušle nove političke partije, kao što su Nova alijansa za Kosovo (NAK) i Srpska liberalna stranka (SLS). Nakon nekoliko nedelja pregovaranja, DPK i DLK su potpisali ugovor o koaliciji za novu vladu sa mandatom od pet godina.

Tokom inaugurativne sednice početkom januara 2008. poslanici su dali zakletvu, ponovo izabrali profesora Fatmira Sejdiua za predsednika Kosova na period od 5 godina, gospodina Hašima Tačija za premijera koalicione vlade DPK-DLK, sa ministrima koji su svi novi na svojim funkcijama. Dva ministra iz SLS-a, koji su pripadnici srpske zajednice, takođe su se pridružili kabinetu, uz jednog ministra pripadnika turske zajednice na Kosovu. Partije u opoziciji su sada AKR, LDD, AAK i druge manje manjinske partije. Takođe, Skupština je dala podršku predsedništvu Skupštine pod vođstvom gospodina Jakupa Krasnićija, novog predsednika Skupštine.

Na prvom sastanku, predsedništvo Skupštine je odlučilo da formira 13 parlamentarnih odbora, obuhvatajući i nove: Odbor za ljudska prava, Odbor za integraciju u EU, Odbor za poslovanje, mandate i imunitet. Svi odbori osim jednog su do sada konstituisani. Oni već funkcionišu i spremni su da razmotre prve zakone koje nova vlada bude predložila.

Nakon izbora novembra 2007. godine i zahvaljujući izbornom sistemu sa otvorenim listama, nova Skupština počinje rad sa jedinstvenom kompozicijom sa više od polovine novih članova u parlamentu. Stoga su OEBS misija na Kosovu, Nacionalni demokratski institut i USAID zajednički pripremili petodnevni uvodni program za nove poslanike. Uvodni program se održao krajem januara i početkom februara 2008. godine, pod pokroviteljstvom predsedništva Skupštine.

31. izdanje Biltena IPS oslikava izazove trećeg mandata Kosovske skupštine i obuhvata stavove poslanika Skupštine na osnovu diskusija tokom uvodnog programa. Predsednik Skupštine je dao ekskluzivan intervju za IPS bilten.

Pored toga, ovo izdanje ima usredsređenost na programe podrške Skupštini. Nacionalni demokratski institut (NDI) predstavlja svog novog zakonodavnog direktora, kome mi želimo toplu dobrodošlicu na Kosovo. Projekat EU u Skupštini, koji je sprovodio konzorcijum parlamenata Francuske, Nemačke, Belgije i Slovenije, završio je svoj program podrške Skupštini pa vođa tima ovog konzorcijuma daje svoje zaključne komentare. Misija OEBS-a na Kosovu elaborira o nekim aspektima svoje pomoći Skupštini. Nadamo se da će vam svi članci u ovom izdanju biti zanimljivi.

Svim poslanicima u trećem mandatu želimo sreću u obavljanju dužnosti i odgovornosti u Kosovskoj skupštini.

Franklin de Vriza,

Koodrinator inicijative za podršku Skupštini.

14 Februar 2008

Reč urednika	2
Skupština kao institucija debate i otvorene diskusije	3
Nove kosovske institucije ka Kosovu, domu sa jednakim mogućnostima za sve	5
Nova Vlada Kosova sprovedeće generalnu reviziju Konsolidovanog budžeta Kosova za 2008. godinu	5
Srž programa je naš opstanak na Kosovu	6
Rad u odborima zahteva profesionalnu posvećenost	8
Ravnopravnost polova je neophodna u demokratskoj državi	9
Moje iskustvo kao poslanik Skupštine	10
Povećati nadgledanje zakona i troškova Vlade	11
Administrativna podrška za poslanike parlamenta	12
Uvodni program za nove poslanike Kosovske skupštine	13
Nezavisni odbor za nadzor da izveštava Skupštinu	14
Završetak projekta koji je finansirala EU, pod nazivom „Dalja podrška Skupštini Kosova“	15
Dobrodošlica Janu Perkinsu, zakonodavnom direktoru NDI-a	16
Podržavanje rada Kosovske skupštine	16
Građansko društvo i zakonodavni proces na Kosovu	18
Parlamentarni odbori u Skupštini Kosova	19

Skupština kao institucija debate i otvorene diskusije

Intervju sa novim predsednikom Kosovske Skupštine, Jakupom Krasnićijem 3. februara 2008. godine

IPS: Gospodine predsedniče, koji su najvažniji prioriteti koje ste vi utvrdili za treći mandat kosovske Skupštine? Koje ćete izmene uvesti tokom ovog mandata?

Jakup Krasnićij: Treći mandat Skupštine tek je počeo, sa planom koji diktira istorijska situacija u kojoj se Kosovo nalazi. Poslednjih dana imali smo proces konsolidacije kosovskih institucija, kao što je upotpunjavanje predsedništva, mog kabineta, poslaničkih grupa i odbora, itd. Pored ovih uobičajenih aktivnosti na početku novog mandata, u intenzivnim smo pripremama za proglašenje nezavisnosti i njeno međunarodno priznanje. Već smo završili rad na pisanju nacrtu Ustava i privodimo kraju izbor kosovskih državnih simbola. U prvim danima svog mandata kao predsednika Skupštine, posećivale su me strane i domaće delegacije, i najvažnija tema na dnevnom redu bili su proglašenje nezavisnosti i svi uslovi i okolnosti koje

treba da uzmemo u obzir u pripremama ovog istorijskog čina.

Pokušaćemo da u najkraćem roku završimo parlamentarni i zakonodavni plan za ovu godinu.

Veliki prioritet Skupštine predstavlja usvajanje zakona koji proističu iz sveobuhvatnog predloga za rešenje kosovskog statusa, koji je predložio gospodin Ahtisari, kao i drugih zakona kojima se uređuju različite oblasti života. Raspored obrade predloga zakona ove i naredne godine biće veoma zahtevan, pošto ima mnogo toga da se uradi na kompletiranju zakonske infrastrukture na Kosovu. Ovaj raspored dosta zavisi od sposobnosti Vlade da piše zakone.

Skupština će biti institucija za debatu i otvorenu diskusiju, promovisanje parlamentarne demokratije, tolerancije i kohezije kosovskog društva.

Preduzećemo sve potrebne mere da naša Skupština bude otvorena za građane, ne

samo u smislu svesti o obezbeđivanju sveobuhvatnih informacija i transparentnosti za građane, nego i putem javnih rasprava tako što će ih uključivati u donošenje važnih odluka.

Jedan drugi angažman Skupštine ove godine biće usvajanje Deklaracije o milenijumskim razvojnim ciljevima UN-a i utvrđivanje ciljeva za Kosovo.

Skupština će takođe doneti i usvojiti akcionu strategiju za celokupno trajanje tekućeg mandata.

IPS: Kako će uloga poslaničkih odbora biti ojačana da bi oni vršili efikasno i delotvorno razmatranje zakona? Da li ćete i dalje biti za to da se uspostavi jedan novi istražni odbor, što je bila ideja koju ste ranije promovisali?

Jakup Krasnićij: Postoje neke izmene u ovom zakonodavstvu i to u strukturi poslaničkih odbora (od 10 na 13), uzimajući u obzir njihovo bolje funkcionisanje i efikasnost u radu.

Smatram da će stručna sprema članova Parlamenta u pojedinačnim odborima njih učiniti efikasnijim. Skupština će imati češće sednice, i odbori će biti angažovaniji i imaće više sastanaka. Smatram da će rezultati onda biti srazmerni ritmu njihovog angažovanja i sastancima.

Angažovanje svih poslanika Skupštine će biti otvoreno i na uvid i pod kontrolom glasača. Demokratsko pravo glasača počinje od slobodnog glasanja, ali se tu ne završava, zato što oni moraju da kontrolišu rad i aktivnosti ljudi koje su izabrali, zadržavajući pravo na opoziv ako oni iznevere dato poverenje. Sve što sam rekao u ovom pogledu predstavlja princip i nemam razloga da to menjam.

Skupština će verno i potpuno izvršavati ustavne funkcije i poslovnik. U nacrtu kosovskog Ustava predviđeno je da se na zahtev 30 poslanika može uspostaviti parlamentarni istražni odbor. To je bila moja inicijativa u Ustavnom odboru.

IPS: Koje planove ima kosovska Skupština da bi povećala saradnju sa drugim parlamentima van Kosova?

Jakup Krasnići: Sa konačnim rešenjem kosovskog statusa, Skupština ulazi u novi fazu svog funkcionisanja, kao najvišeg zakonodavnog državnog tela. Započecemo i intenzivirati komunikaciju i odnose u drugom obliku sa drugim zemljama, pre svega sa kosovskim susedima, sa SAD, zemljama članicama EU, sa kojima bi smo želeli da imamo iskrenu saradnju, radi doprinosa miru i obostranih interesa.

IPS: Ranije ste podvlačili da ministri ne treba da imaju i funkciju poslanika Skupštine, govoreći da ste protivnik duplih mandata. Koji je sada vaš stav?

Jakup Krasnići: Bio sam i jesam gledišta da se u cilju potpunije funkcije svake oblasti ovo može ostvariti posvećivanjem određenim odgovornostima koje oni imaju, a ne da rasipaju energiju i štete očekivanim rezultatima u poverenom poslu. Među nama vlada ekstenzivno uverenje da dužnost poslanika počinje i završava se na sednicama parlamenta, ali treba da znamo da će angažman poslanika biti širi od toga, i takav angažman će biti opšte poznat sa otvorenošću Skupštine

prema javnosti, da bi biračko telo trebalo da može da prati i ocenjuje rad izabranih poslanika. Obim aktivnosti koji se traži od poslanika, učiniće težim ili nemogućim paralelan angažman na drugim funkcijama. To pitanje je tačno uvedeno u nacrtu Ustava za koji se očekuje da će ga vrlo brzo usvojiti kosovska Skupština.

IPS: Koje je vaše mišljenje o predloženim reformama Sekretarijata? Za koje druge izmene mislite da su potrebne?

Jakup Krasnići: Uz pomoć donatora su sprovedeni mnogi projekti za podršku Kosovske skupštine, kao za administraciju, parlamentarne odbore, poslanike, itd. Administracija Skupštine već ima zadovoljavajući nivo stručne spreme. Administracija je, u skladu sa paketom reformi koji je aprila 2007. godine usvojila kosovska Skupština, rešena da ispuni dužnosti i odgovornosti iz predloženog paketa. Trenutno, ne bih navodio konačne izmene, ali promene čine stalan proces, da bi se održali nivoi razvoja i ažuriralo znanje..

IPS: Gospodine Krasnići, jedno privatno pitanje: u kojoj se meri izmenila dinamika vašeg života od kada ste postali predsednik kosovske Skupštine, u poređenju sa onom poslanika i predsedavajućeg poslaničke grupe PDK u prošlom mandatu?

Jakup Krasnići: Naravno, dinamika trenutnih angažmana razlikuje se od one iz prošlog zakonodavstva i van Skupštine, sada se ta dinamika koncentriše suštinski unutar kosovske Skupštine. Odgovornost predsednika Skupštine, naročito na Kosovu u ovoj istorijskoj fazi veoma je visoka i oštra (skoro kao vrh Maunt Everesta). Vrlo sam svestan uloge moje pozicije, stoga sam u skladu sa njom fokusiran sa svom svojom energijom da ispunim da bi opravdao dato mi poverenje. Ovo intenzivno angažovanje i taj uvećani ritam uskraćuje me od mog privatnog, a i porodičnog života.

Intervjuisao: Armend Bekaj
iz misije OEBS-a na Kosovu

Nove kosovske institucije ka Kosovu, domu sa jednakim mogućnostima za sve

*Izvod iz govora Fatmira Sejdiua, predsednika Kosova, na
uvodnoj plenarnoj sednici kosovske Skupštine u trećem
mandatu. (09. januara 2008. godine).*

Pre svega, dozvolite mi da izrazim iskrenu zahvalnost što ste mi poverili da služim u drugom mandatu kao predsednik Kosova. Poštovani poslanici Skupštine i građani Kosova, pred vama se zaričem da ću sva svoja ovlašćenja i znanje posvetiti zaštiti i poštovanju vladavine prava i odgovornosti.

Posebnu pažnju će dati očuvanju demokratskog jedinstva zemlje i potpuno se posvetiti blagostanju kosovskih građana [...]

Građani Kosova, i sve političke stranke, koalicije, građanske inicijative i nezavisni kandidati, koji su se kandidovali na izborima, pokazali su veliku političku zrelost tako što su uspešno prevazišli ovaj izazov i pokazali visoku političku i državotvornu kulturu.

Siguran sam da će nove kosovske institucije, odnosno predsedništvo, Vlada i Skupština zajedno učiniti sve što je u njihovoj nadležnosti i moći da dalje konsoliduju i razvijaju demokratiju na Kosovu.

Pored toga, kosovske institucije će blisko saradivati sa međunarodnim civilnim i vojnim prisustvom tokom predstojećeg vrlo bitnog i presudnog perioda za našu zemlju.

Naročito, kosovske institucije se rešene da štite i garantuju prava i slobode svih nealbanskih etničkih zajednica. Specijalna pažnja biće data blagostanju i punoj integraciji srpske zajednice na Kosovu. Nove kosovske institucije imaju za cilj jedno Kosovo, koje je dom i nudi jednake mogućnosti za sve.

Nova Vlada Kosova sprovedeće gener- alnu reviziju Konsolidovanog budžeta Kosova za 2008. godinu

*Izvod iz govora premijera Kosova, Hašima Tačija, na inauguralnoj
plenarnoj sednici Skupštine Kosova u trećem mandatu*

Dozvolite mi da se na samom početku zahvalim svim građanima Kosova na njihovoj podršci, kao i predsedniku Kosova što mi je dao mandat da sastavim Vladu, i veliko mi je zadovoljstvo i čast da prihvatim ovaj zadatak, a svoj posao obavljaju sa velikom odgovornošću.

Prava manjina biće poštovana i garantovana kroz afirmativna angažovanja, kao što je i garantovano Ustavom.

U narednim nedeljama, u ime Vlade Kosova, izložiću građanima sveobuhvatan projekat ekonomskih reformi.

[...] Nova Vlada Kosova sprovedeće opštu reviziju Konsolidovanog budžeta Kosova za 2008. godinu.

Naš projekat otvara detaljni paket reformi u obrazovanju koji će pružiti nove prilike našim učenicima i učiniti roditelje spokojnim zato što će njihova, odnosno naša deca, dobiti priliku da iskoriste svoj intelektualni potencijal.

Dok budemo dalje napredovali, pružićemo građanima kvalitetnu zdravstvenu zaštitu i započecemo sa uspostavljanjem privatnog ili javnog sistema zdravstvenog osiguranja, koji će biti dostupni svim građanima.

Danas vam obećavam da će moja Vlada voditi brigu o starijim ljudima i izmeniti i dopuniti penzioni fond.

Sve ove inicijative bile bi besmislene bez jedne otvorene i transparentne Vlade.

Mi ćemo se oštro boriti protiv korupcije i neće biti tolerancije nigde i ni prema kome.

Stoga bih želeo da zatražim vašu podršku, kao i podršku odgovarajućih domaćih institucija i svih građana Kosova.

Srž programa je naš opstanak na Kosovu

*Intervju sa Slobodanom Petrovićem,
predsednikom Srpske liberalne stranke (SLS)*

IPS: Vi ste izabrani za člana predsedništva Skupštine Kosova, kao predstavnik srpske zajednice. Šta će biti vaši prioriteti u ukupnom radu Skupštine Kosova?

Slobodan Petrović - Po Ustavnom okviru, srpska zajednica ima zagarantovano mesto u predsedništvu. Bilo je bitno da se unutar srpske zajednice nadje dogovor, ko će to biti. Srpski poslanici su predložili mene, a kandidatura je bila i na proveri u skupštini koja je izglasala mene kao člana. Svakako da je za mene to jako značajno. Sa druge strane, to je jedna velika odgovornost, i za mene i za moju stranku koju predstavljam, a svakako i za moju srpsku zajednicu.

Ono što očekujem jeste sigurno, mukotrpan rad. Svi mi koji smo u parlamentu ćemo dati sav svoj doprinos radi zaštite interesa srpske zajednice, i drugih zajednica, ne na štetu nijedne zajednice. U ovo turbulentno vreme, događaji nas sustižu tako da smo u nekom non-stop zasedanju. Očekujem da će i predsedništvo imati razumevanja za predloge koji budu dolazili sa moje strane, a koji će se ticati interesa srpske zajednice, Ako je nešto u interesu Srba, ne mora da znači da je protiv drugih zajednica. Ja se iskreno nadam da ću opravdati

očekivanja koja naša zajednica ima. Ja sam takodje svestan da ja nisam svemoguć i da neću moći učiniti neke velike pomake, ali znam da ću iz ove pozicije biti više u mogućnosti da pomognem svojoj zajednici. Nemam velika očekivanja, kako bi kasnije imao manje razloga da se razočaram. Ima puno faktora koji će da utiču na rad predsedništva i na rad svih institucija Kosova. Mi smo ušli u institucije i njih želimo da imamo kao instrument za zaštitu interesa srpske zajednice, za artikulisanje problema srpske zajednice, i ja očekujem da ćemo opravdati to učešće u institucijama.

IPS: SLS ima i dva ministarstva u Vladi Kosova. To je ogromna odgovornost na plećima tako mlade političke stranke. Kako se vi nosite sa time? Šta želite postići?

Slobodan Petrović - Sigurno ste u pravu kada kažete da je to velika odgovornost. I ja i svi drugi ljudi u institucijama, pre svega ljudi iz SLS-a, koji iza sebe imaju ne samo svoje porodice nego i određeni broj ljudi koji su im dali poverenje na izborima. Svakako je to jedan veliki teret za sve nas.

Mi kao stranka nismo tražili da uzmemo svu tu odgovornost, to nije bio naš uslov. Medjutim, spletom okolnosti i to drugo ministarstvo koje je namenjeno

srpskoj zajednici je pripalo nama. Mi smo svesni da mi nećemo sami delovati u tim ministarstvima. Imamo i otvoren poziv za sve one koji za motiv imaju da pomognu srpskoj zajednici, samim tim i svim građanima Kosova, ja kažem da su dobrodošli kod nas. Sada smo u najtežem periodu, na tako bitnim pozicijama, ali mi ćemo dati sve od sebe da opravdamo učešće. Takodje smo svesni da nismo 'sveznajući' i apelujemo na sve one koji imaju iskustva u radu da su dobrodošli i to nije samo kurtoazan poziv, već stvarna namera.

Ipak, mi se ne plašimo izazova koji su ispred nas, i daćemo sve od sebe da ministarstva za koja smo nadležni budu u punoj funkciji. To jeste velika odgovornost da jedna relativno mlada stranka ima dva ministra u vladi, da ima svoj poslanički klub sa osam poslanika. To je jedan veliki uspeh za našu stranku, a sa druge strane velika odgovornost koju mi zelimo podeliti sa svima onima koji su spremni da to urade.

Mi smo u institucijama jer se želimo baviti realnim životom, jer želimo bolje sutra. Najlakše je odustati, izaći, to možete uvek uraditi. Jako je teško biti u samoj poziciji. Slažem se da je to veliko opterećenje, veliko breme, i ja se nadam da će i institucije Kosova i međunarodna

zajednica imati razumevanja za našu poziciju i dati nam apsolutnu podršku.

IPS: Kakvi su vaši utisci o radu u Skupštini Kosova do sada?

Slobodan Petrović - Pa mi smo imali tek jednu sednicu, koja je bila sednica upoznavanja, neformalne prirode. Drugi članovi predsedništva Kosova su mnogo iskusniji od mene. Ja očekujem da ću dobiti podršku od njih, a možda se nešto i da naučiti od njih. Takodje, sigurno je da neću biti samo nemi posmatrač nego da ću dati sve od sebe da se ispoštuju dogovori. Ako se po jutru dan poznaje, ja očekujem jednu korektnu saradnju sa ljudima koji su mene i ljude koji su u parlamentu prihvatili od samog početka, na najbolji mogući način.

IPS: Dali vi i vaši ministri imate kontakte sa vladom u Beogradu?

Slobodan Petrović - Nažalost nemamo. Ipak, iskreno se nadam da ćemo ostvariti takve kontakte, jer danas na prostoru Kosova, jedan od tri najbitnija faktora jeste upravo Vlada u Beogradu, a kada je u pitanju Srpska zajednica to je najbitniji faktor. To smo mogli videti i na delu kada su bili izbori. Mi nismo dobili punu podršku srpske zajednice na Kosovu zbog preporuke Beograda da se ne učestvuje na izborima. To je dodatni otežavajući problem za nas, ali ja se nadam da će se i u Vladi Srbije naći ljudi koji će shvatiti ovo što mi radimo, a što je i suštinski interes države Srbije.

IPS: Kakvo je vaše mišljenje o decentralizaciji i stvaranju novih opština i kako ćete se vi i vaši ministri odnositi prema tom pitanju?

Slobodan Petrović - Decentralizacija je jako bitan element za opstanak srpske zajednice na Kosovu, i u taj proces se trebaju uključiti svi faktori, svi ljudi koji imaju znanje. Ja jesam pravnik po profesiji, ali znam da je to jako kompleksno pitanje i jako bitno pitanje za srpsku zajednicu. Mi smo po tom pitanju angažovali par univerzitetskih profesora, i očekujem da ćemo tu dati najveći rezultat. Iako to neće samo zavisiti od nas, ljudi koji budu učestvovati u tom procesu će igrati važnu ulogu. Decentralizacija je jako bitna iz više razloga. Svakako da će formiranje novih opština dati i nadu za opstanak srpske zajednice na Kosovu. Pored toga će biti

važno i učešće ljudi koji će biti nosioci vlasti u tim opštinama. U tom kontekstu, veliki je problem permanentno iseljavanje srpskog stanovništva sa Kosova, a samim tim se menja i demografska slika stanovništva u tim budućim opštinama. A to je najozbiljniji problem za srpsku zajednicu. Jer ako imate uslovno rečeno, srpsku opštinu, u kojoj je srpsko stanovništvo u manjini, onda to nema svrhe.

IPS: Nakon dugih najava, uskoro se očekuje da će Skupština Kosova preglasati nezavisnost. Šta je vaša poruka srpskom narodu na Kosovu?

Slobodan Petrović - Od prvog dana formiranja stranke, sada više od dve godine, naš stav je bio jasan, mi smo svesni da mi kao stranka nećemo imati uticaj na odluku o budućem statusu Kosova. Mi smo od samog početka pregovora, navijali ako mogu tako da se izrazim, za kompromisno rešenje, koje bi bilo najbolje. I tada smo bili skeptici i sada se vidi da je takvo rešenje gotovo nemoguće postići. To je sada međunarodni problem i njega treba rešiti međunarodna zajednica.

Sa naše strane biće prihvatljivo sve što je plod međunarodne zajednice, da li se to nekome svidalo ili ne, to će biti obavezujuće. Taj dan, kao što i vi kažete, se već dugo najavljuje, mada ja ne znam kada će to da bude jer to nije unutar naših aktivnosti, mislim na poslanike iz srpske zajednice. Svesni smo činjenice da mi tu ne možemo promeniti apsolutno ništa. Ukoliko ne bude podrške međunarodne zajednice to će biti opasno za sve građane Kosova, bez razlike da li su oni pripadnici srpske ili albanske zajednice. Sve što nema podršku međunarodne zajednice je neprihvatljivo i nije održivo.

Činjenica je da je srpska zajednica apsolutno protiv nezavisnosti Kosova, to je opšte poznata stvar. Nasuprot tome, albanska zajednica je jednoglasno za nezavisnost i zato jako je teško naći nešto što bi bilo prihvatljivo i za jednu i za drugu stranu. Prema tome mi poslanici iz srpske zajednice se nalazimo u jednoj nezavidnoj situaciji. Ipak, moramo misliti o budućnosti svog naroda, i treba doneti odluke koje će biti od opšteg interesa. Baviti se politikom ne znači samo raditi lepe stvari, već i nešto što ponekad, većina neće shvatiti i razumeti. Ipak ja se nadam

da ce veoma brzo doci dan kada ce sve ovo sto nas, i sve ljude na Kosovu danas preokupira, postati proslost.

Srz naseg programa je opstanak srpske zajednice na Kosovu i to nema alternativu. Nakon toga jako nam je vazna bezbedonosna situacija. Isto tako ekonomska bezbednost srpske zajednice nam je vazna. Nama su ovi elementi jako bitni. Jednom deklaracijom nece se resiti problemi gradjana Kosova.

Na Kosovu imamo najveću stopu nezaposlenosti u Evropi, sto je problem broj jedan. Nasa namera je da se borimo za svoju zajednicu, na demokratski nacin, kroz institucije kao sto je garantovano ustavnim okvirom. Nas posao je da radimo na izgradnji bolje buducnosti, a bojkot i inat nece dati nikakve rezultate. Nadamo se sredini bez tenzija, nasilja, diskriminacije. To su uslovi za jedan normalan zivot, kako se mi ne bi osecali kao gradjani drugog reda. Ima mnogo posla, na mnoge stvari mi ne mozemo puno uticati, a na neke mozemo poput stvari iz svakodnevnog zivota, povratka, opstanka, zaposljavanja, stambenih pitanja i slicno.

Poruka nasem narodu je, bez obzira na to sta se desi, gradjani trebaju biti mirni, nesmeju da dozvole da ih uhvati panika, odnosno da ne nasedaju na provokacije koje su moguće, ali pre svega mislim na one sitne provokacije. Najgore sto mogu napraviti je da odu sa Kosova, jer se kasnije tesko vratiti. Mi cemo sigurno biti deo svoje zajednice i delicemo sudbinu svoje zajednice. Ja sam duboko ubedjen da nasilja nece biti, mi smo dobili osiguravanja svih predstavnika međunarodne zajednice, gospodina Rikera, predstavnika međunarodnih kancelarija i albanskih politickih lidera.

Ja bih zeleo da ljudi ostanu mirni i trezveni, hladne glave, mi cemo svi biti tu i delicemo istu sudibnu. Kazem jos jednom, za odlazak nikad nije kasno, to mozete uvek uraditi, ali se kasnije tesko vratiti. Da sacekamo da prenoci, jutro je uvek bilo pametnije od veceri.

Intervjuisao Mario Maglov, koordinator Informativnog centra za zajednice, DPI/ UNMIK u saradnji sa misijom OEBS-a na Kosovu.

Rad u odborima zahteva profesionalnu posvećenost

Intervju sa Bahrijem Hysenijem, novoizabranim poslanikom Skupštine Kosova i predsedavajućim odbora za zakonodavstvo i pravosudna pitanja

IPS: Gospodine Hyseni, koliko je za vas značajno da budete poslanik u kosovskoj Skupštini? Koji će biti vaši ciljevi tokom mandata?

Bahri Hyseni: Sada smo u trećem zakonodavnom mandatu, i, bez sumnje, ovo predstavlja dvostruku odgovornost za svakoga ko je od naroda dobio mandat. Niko ne može da opravdava svoja dela govoreći da nema dovoljno parlamentarnog iskustva. Mandat proizilazi direktno od glasača. Ovo povećava odgovornost i prema institucijama i prema glasačima, zbog poverenja koje su nam ukazali.

Ja lično mogu da kažem da ću biti u službi institucije (Skupštine) i građana u posvećivanju sebe trima osnovnim funkcijama koje pripadaju nama kao poslanicima Skupštine: da predstavljamo narod, da nadziramo rad institucija koje potiču iz Skupštine i da pružimo maksimalni profesionalni doprinos pri usvajanju zakona i njihovih izmena i dopuna.

IPS: Vi ste takođe imenovani za predsedavajućega Odbora za zakonodavstvo. Kako ocenjujete tu poziciju?

B.H.: Rad u odborima, naročito u Odboru za zakonodavstvo i pravosudna pitanja, zahteva mnogo profesionalne posvećenosti, jer, osim što sam član funkcionalnog odbora, takođe postoji i obaveza razmatranja svih ostalih zakonodavnih akata koji se procesiraju u Skupštini. Uz odgovornosti koje ima, taj odbor takođe treba da nadgleda primenu zakona, usklađenost zakonskih odredaba, ali će se uglavnom angažovati na davanju preporuka Vladi u vezi sa izdavanjem administrativnih uputstava, što je često predstavljalo prepreku sprovođenju važećih zakona.

Težiću tome da uspostavam dobru i iskrenu saradnju sa predlagračima zakona i drugim mehanizmima koji će ponuditi

svoj doprinos u svrhu stvaranja zakona koji su profesionalniji i praktičniji. Mi ne bismo trebali da zaboravimo da imamo obavezu da sve svoje zakone učinimo usklađenim sa zakonodavstvom EU.

IPS: Da li mislite da Skupština i Vlada mogu da bolje saraduju u izradi nacrtu zakonodavnih akata?

B.H.: Čvrsto stojim na stanovištu da će postojati bolja saradnja, pre svega zato što smo sada već u trećem zakonodavnom mandatu, i uspostavili smo radno iskustvo i kulturu saradnje. Još jedna važna stvar jeste to da je taj odbor oslobođen nekih odgovornosti koje je imao u prethodnim mandatima, i može da koncentriše

svu svoju energiju na oblast zakona i pravosuđa. Nema sumnje da će uspeh u velikoj meri zavistiti od ove saradnje.

IPS: Jedna od glavnih funkcija odbora jeste nadzor sprovođenja zakona usvojenih u Skupštini Kosova. Kakvo je vaše mišljenje po ovom pitanju?

B.H.: Od svih zakona koji su usvojeni u Skupštini Kosova, kojih ima otprilike oko 200, samo je simboličan broj njih bio nadgledan. Mogu da kažem da to nije nešto na šta poslanici iz prethodnih saziva mogu da budu ponosni. Međutim, uveren sam da ovaj parlament ima jasan stav po pitanju važnosti nadgledanja. Kako bismo obezbedili da usvojeni zakoni ne ostanu samo brojevi, potrebno je da nadgledamo njihovo praktično sprovođenje, jer to služi interesima naroda. Jedna stvar koju sigurno znam je to da nećemo dozvoliti ponavljanje slučajeva u kojima su administrativna uputstva služila kao amandmani na zakone.

IPS: Što se tiče prisustvovanja ministara sastancima odbora, kakv je vaš stav?

B.H.: Mislim da bi bilo u obostranom interesu za predlagrača zakona ili odgovarajuće ministarstvo da shvate da je, kada odbor uputi takve pozive, veoma važno da se ministar ili njegov zamenik pojave na sastanku kako bi razjasnili ili dali obrazloženje zašto je taj zakon potreban, šta je interes javnosti ili da objasne ostala interesantna pitanja.

Prema poslovniku, ministri su obavezni da odgovore na poziv odbora, radi obrazlaganja ili pojašnjavanja pitanja u vezi sa zakonima. Kada nisu u mogućnosti da se pojave, oni imaju obavezu da ovlaste zamenike ministra ili druge visoke zvaničnike koji poseduju stručnost u vezi sa zakonom ili oblašću koju taj zakon pokriva.

Intervjuisao Ramadan Islami,
iz Misije OEBS-a na Kosovu.

Ravnopravnost polova je neophodna u demokratskoj državi

*Besa Gadžeri, poslanica u Skupštini Kosova,
Demokratska liga Dardanije (LDD)*

Da bismo govorili o ovoj temi, neophodno je da se za trenutak osvrnemo na bolnu istoriju Kosova. Imajući u vidu da je narod na Kosovu prolazio kroz mnoge istorijske i političke poteškoće, ekonomska spoticanja, državne zastoje, sve to praćeno balkanskim mentalitetom, albanska žena je ta koja je vekovima osećala posledice tih procesa. Ne samo da je zaobiđena, već su vekovima nad njom vršeni veliki pritisci i diskriminacije. Često je bila žrtva i njen se život završavao tragično ne samo zbog pritiska sistema već i zbog balkanskog mentaliteta.

Ako govorimo o ravnopravnim mogućnostima u razvoju politike od

1999-2000, mogla bih da kažem da je u ovom novom veku žena na Kosovu započela novi period razvoja. Ovaj početak, međutim, nije lak ali je makar vidljiv uticaj žene u okolnostima istinske slobode, iako ostaje puno toga za čime se teži.

Čak i u ovom periodu istorijskog razvoja Kosova, žena je posvećenija ispunjavanju sna naroda – nezavisnosti Kosova – umesto da se bavi sobom. Zakon o ravnopravnosti polova, koji je već Kosovu stupio na snagu, omogućava ženama mnoga prava i odgovornosti a takođe garantuje i 30% zastupljenosti u Kosovskoj skupštini i skupštinama

opština. Međutim, imajući u vidu da 50% stanovništva čine žene, i imajući u vidu da je prema statistikama univerziteta većina studenata ženskog pola, još uvek ne možemo biti zadovoljni učešćem žena u političkim dešavanjima na Kosovu.

U potpunosti sam ubeđena i sa zadovoljstvom tvrdim da već postoji dovoljan broj žena na Kosovu koje su stručno pripremljene i hrabre da preuzmu odgovornosti u razvojnim sferama na Kosovu. Pored toga, iako su spremne da rade za neophodne promene na Kosovu, pitanje je da li ima dovoljno mesta za njihov neophodan doprinos? Po mom mišljenju, nema!

U tom pravcu, postoji puno komponenata koje na to utiču, kao što su politička (istorijska) dešavanja, teški ekonomski i socijalni uslovi, funkcionisanje zakonske države, emancipacija društva i ključni faktor – veća upornost žena da budu ravnopravne u društvu.

Između velikog posla i puno izazova kroz koje Kosovo mora da prođe nakon nezavisnosti, biće dodatnog posla i za žene. Osim njenog stručnog rada, žena će morati da posveti čak i više energije kako bi zauzela svoje mesto u društvu.

Zakonska i demokratska država sa visokim nivoom učešća žena u stvaranju politike i njenom sprovođenju bila bi funkcionalnija, kvalitetnija, imala bi brži ekonomski razvoj, manje korupcije, kvalitetnije obrazovanje, evropski zdravstveni sistem, itd. Međutim, važno je da među opštim pozitivnim dešavanjima na Kosovu pitanja ravnopravnosti polova nastave pravim putem.

Moje iskustvo kao poslanik Skupštine

Od Safete Hadërgjonaj, poslanika kosovske Skupštine iz
Kosovske demokratske stranke (PDK)

Biti poslanik u Skupštini je velika odgovornost. Sebe smatram aktivnim poslanikom, i pokušala sam da pokažem posvećenost i efikasnost u Odboru za budžet i finansije, gde sam bila drugi zamenik predsedavajućeg. Izmene i dopune poslovnika u prethodnom sazivu bile su pozitivan događaj, jer je to dalo priliku da se dobije 50 minuta vremena rezervisanog za „postavljanje poslaničkih pitanja“, što je tačka dnevnog reda na svakom zasjedanju. Ove izmene su skratile i postupak interpelacije, što nam je omogućilo da Vladi prenesemo sve ono oko čega su građani zabrinuti. Ja sam koristila priliku da postavljam poslanička pitanja Vladi (premijeru i ministrima), gde sam postavila 11 poslaničkih pitanja dobila odgovore na samo dva od njih.

Glavna dužnost Skupštine koja zahteva specijalne napore poslanika Skupštine i parlamentarnih odbora, naročito

Odbora za budžet i finansije, jeste usvajanje budžeta. Debata o budžetu je najzapaženija tema tokom parlamentarne godine.

Želela bih da naglasim da smo se tokom izmene nacrtu budžeta sretali sa više poteškoća. Vladin nacrt budžeta obično sadrži sintetizovane podatke, a mi smo uzalud tragali za analitičkim podacima, što nas je frustriralo u pokušajima da damo svoje preporuke, a podatke nikada nismo dobijali na vreme.

Odbor za budžet i finansije je odgovoran za proveru periodičnih i godišnjih izveštaja. Prema članovima 40 i 41 Zakona o upravljanju i odgovornostima kod vođenja javnih finansija, Ministar za ekonomiju i finansije treba da podnosi Skupštini kvartalne izveštaje, 30 dana nakon tromesečja, i godišnji izveštaj, tri meseca po završetku godine. Tokom poslednjeg mandata, linije komunikacije

sa MFE nisu bile na zadovoljavajućem nivou i Odbor nije uvek dobijao izveštaje. Ministar nije odgovorio na poziv Komisije da se ovi izveštaji preispitaju i da se raspravlja o budžetskim prioritetima.

Tokom prethodnog saziva parlamenta, nismo bili uspešni u uspostavljanju bilo kakve vrste partnerstva sa Kancelarijom glavnog revizora. Uspostavljanje ovog odnosa će doprineti efikasnijem i delotvornijem korišćenju budžeta, ali to ostaje da bude jedan od zadataka koji predstavljaju izazov u budućem periodu.

Svi zakoni koje je usvojila Skupština prošli su kroz Odbor za ekonomiju i finansije, gde su razmatrane budžetske implikacije za prvu i za naredne godine, a potom su Skupštini upućivane preporuke.

Organizovane su i javne debate, gde je naš Odbor razmenjivao i prikupljao mišljenja od zainteresovanih učesnika. Takođe smo uzeli u obzir preporuke međunarodnih institucija i pokušali smo da primenimo najbolja iskustva iz regiona i zemalja EU. Iako je postojala široka podrška Odboru od strane partnera kao što su NDI, OEBS, EAR, kroz „Inicijativu za podršku Skupštini“, postojanje stalno zaposlenih stručnjaka bi umnogome olakšalo naš rad.

Dobro iskustvo iz prethodnog poslaničkog mandata bilo je moje učešće u Anketnom parlamentarnom odboru, koji je u Skupštini Kosova preispitivao izveštaj Kancelarije Glavnog revizora o činjeničnim nalazima. U nedostatku Zakona o parlamentarnim istragama, Odbor je izradio nacrt poslovnika i akcioni plan u kojima su definisani vremenski okviri i metodološki okvir za preispitivanje ključnih pitanja. Ustanovljenje ovog odbora pružilo je priliku da se razgovara o transparentnosti i ja mislim da je ovaj odbor dao sveobuhvatan, profesionalan i logičan izveštaj radeći intenzivno tri meseca.

Povećati nadgledanje zakona i troškova Vlade

Intervju sa Naserom Osmanijem, poslanikom Skupštine Kosova i bivšim predsedavajućim odbora za budžet i finansije u zakonodavnom telu 2004-2007 godine

IPS: Gospodine Osmani, koja je funkcija odbora za budžet i finansije u parlamentarnom nadzoru nad izvršnim ogrankom?

Naser Osmani: Parlamentarni nadzor odbora za budžet i finansije objašnjen je u Ustavnom okviru, kao obavezni deo rada i aktivnosti ovog odbora, koji je u isto vreme ključni Parlamentarni odbor. Pored toga, očekuje se da ovaj odbor nadgleda troškove svih kosovskih institucija, naročito svih organizacija na budžetu koje troše iz kosovskog budžeta, uključujući predsedništvo, Vladu, Parlament i sve druge institucije.

Odbor nema nikakav poseban mehanizam nadzora osim propisanih obaveza koje dolaze iz Vlade, odnosno od ministarstva finansija i ekonomije (MFE) koje treba izveštavati Parlamentu, kao što se očekuje u zakonu o vođenju javnih finansija. Takođe, odbor dobija izveštaje iz službe Generalnog revizora, i na osnovu tih izveštaja on razmatra i analizira te izveštaje, daje preporuke predsedništvu, i ako predsedništvo to uključi u sednicu, posle odbor za budžet uvodi zaključke koji proizilaze iz bilo kog određenog nadzora.

IPS: Koja je uloga i funkcija odbora za budžet i finansije u procesu usvajanja kosovskog konsolidovanog budžeta?

N.O.: Glavna uloga odbora jeste da razmatra i menja zakon o budžetu, što je najvažniji zakonski dokument koji se usvaja svake godine u obliku zakona Skupštine. U demokratskim zemljama, Skupština je konačno telo koje usvaja godišnji budžet. Međutim u našim okolnostima, pored toga što ovaj zakon usvaja Skupština, on takođe mora da prođe kroz neke druge procedure, kao kroz Fiskalno ekonomsko veće, što je telo koje razmatra i daje preporuke SPGS-u da potpiše zakon kao obavezujući.

Pored učestvovanja u raspravama o budžetu u MFE, dok sastavlja budžet za organizacije na budžetu, odbor za budžet vodi rasprave o budžetu za one institucije koje smatra važnim, uzima u obzir njihove predloge, i drugim rečima

razmatra predlog budžeta i predstavlja ga Skupštini na usvajanje u izmenjenom obliku.

Osnovni zadaci odbora jesu praćenje sprovođenja zakona. Ima nekih zakona na kojima treba raditi veoma opazljivo jer su to određeni zakoni kojima se uređuju neke negativne pojave, pa ih zakonodavna tela moraju dosta pratiti. Pomenio bih zakon o nabavci, koji ima svoje specifičnosti u okviru EU standarda i pod nadzorom je.

IPS: Kako vi ocenjujete odnos odbora sa nezavisnim institucijama?

N.O.: Komunikacija koja nije mogla da se razvija u dva prethodna mandata bila je između Skupštine i službe Generalnog revizora. Mi smo stalno insistirali na proglašenju zakona o spoljnoj reviziji. Tim zakonom bile bi bolje prilagođene odgovornosti ovih institucija u izveštavanju kosovske Skupštine, dok bi inicijativa o ovom zakonu trebalo da dođe

iz same službe Generalnog revizora.

Iako je Evropska agencija uložila mnogo napora na pripremi predloga, ona se povukla dajući opravdanje da nadležnost treba da ostane na službi a ne da bude prenesena na domaće vlasti. Isto tako je potrebna intervencija kod zakona regulatornih službi, agencija i drugih vlasti, da bi se tačno definisala njihova nezavisnost, a posebno finansijska nezavisnost.

IPS: Koje bi bile vaše preporuke novom odboru?

N.O.: Ja bih preporučio mojim kolegama u odboru da ubrzaju postupak proglašenja zakona koji je prošao u odboru za budžet i finansije, i nije uspeo da bude usvojen zbog kraja mandata kao zakon o sprečavanju pranja novca, pošto to podrazumeva takođe prenos ovlašćenja na lokalce o ovom pitanju, vrednost na porez, itd. Mada, da budu pažljiviji kod razmatranja nacrtu budžeta, naročito kod definisanja da li su dokumenta koje je dala Vlada u skladu uslova zakona o vođenju javnih finansija, naročito deo o kapitalnim investicijama. Prosto, uvećati nadzor zakona koji bi mogli da uredi negativne pojave i ispituju troškove vlade "sa lupom".

IPS: Šta možete reći o izmeni zakona o vođenju javnih finansija?

N.O.: Smatram da ovaj zakon treba pažljivo obraditi, jer smo mi i međunarodne finansijske institucije na Kosovu napravili jednu vrlo pozitivnu ocenu. Stalno smo ponavljali da ovaj zakon treba dopuniti u trenutku kada se okupimo da razmatramo bilo koji zakon koji nije u skladu sa ovim zakonom kao što je to pitanje neočekivanih sredstava kao: penzioni fond, fond zdravstvenog osiguranja ili sredstva za izgradnju puteva, itd. To su pitanja koja nisu očekivana ovim zakonom u trenutnom obliku.

Intervjuisao: Ljumni Rama
iz misije OEBS-a na Kosovu

Administrativna podrška za poslanike parlamenta

Daut Beqiri, Direktor pravne službe u Skupštini Kosova

Organizacija i opšte odgovornosti skupštinske administracije, i njeno unutrašnje administrativno funkcionisanje, uređeni su Uredbom o statusu javnih službenika. Administracija kosovske Skupštine, pod odgovornošću Sekretara, pruža usluge davanja pravnih saveta – to su zakonske i proceduralne, značajne administrativne i tehničke usluge, kao i druge usluge za kosovsku Skupštinu i njene organe. Skupštinska administracija pruža dodatne usluge podrške kako su odredili Predsedništvo i Predsednik Skupštine.

Organizaciona struktura i odgovornosti skupštinske administracije

Skupštinska administracija ima sledeću strukturu:

- Kancelarija Sekretara sa tri jedinice: Služba za poslanike, Odnosi sa medijima i javnošću, i Međunarodni odnosi i jedinica za protokol.

- Odeljenje za pravnu i proceduralnu podršku, i

- Odeljenje administracije.

Odgovornosti skupštinske administracije

Sekretar Skupštine je lider administracije Skupštine. Njega imenuje Predsedništvo Skupštine, i on je odgovoran pred Predsedništvom. On vrši svoje dužnosti u bliskoj saradnji sa Predsednikom Skupštine.

Sekretar Skupštine, između ostalog, je odgovoran za administraciju i celokupnu upravu skupštinske administracije i on obezbeđuje

izvršenje obaveza i odobranje administrativnih uputstava koja se bave odgovornostima Skupštine, daje precizna, nepristrasna i profesionalna uputstva i savete Predsedništvu Skupštine i obezbeđuje efikasno i racionalno upravljanje finansijskim sredstvima dodeljenim skupštini, u skladu sa zakonom i internim budžetskim pravilima Skupštine.

Odeljenje za proceduralne i pravne usluge je odgovorno za pružanje podrške organima i poslanicima Skupštine kroz pravne, zakonodavne i proceduralne savete, kao i na plenarnim sednicama preko javnih službenika.

Pravna služba sastavljena je od tri odeljaka:

Odsek za plenarna i proceduralna pitanja sa jedinicom za predloge i podneske, jedinicom za plenarna i proceduralna pitanja i jedinicom za transkripte i lektorisanje. Odsek je odgovoran za prijem, registraciju i distribuciju

nacrta zakona, predloženih amandmana na nacrt zakona, izveštaja sa preporukama, poslaničkih inicijativa/predloga, poslaničkih pitanja za premijera i ministre. Priprema dnevni red, vodi zapisnike i transkripte sa sastanaka Predsedništva i sednica Skupštine, materijalizuje odluke i objavljuje ih na internet stranici Skupštine.

Jedinica za podršku odborima Skupštine je odgovorna za pružanje verbalnih pravnih i proceduralnih saveta i pisanih stručnih mišljenja parlamentarnim odborima o izvesnim zakonskim ili proceduralnim pitanjima iz delokruga rada odbora, pružanje direktnih saveta i pomoći pri izradi nacrt zakona i amandmana, njihovog poretka za proceduru pri drugom pretresu, za izradu zakonodavnog plana rada za odbore, i pripremu zapisnika i izveštaja sa preporukama za Skupštinu.

Odsek za pravnu standardizaciju, pravne savete, istraživanje, biblioteku i arhive pruža podršku u izradi nacrt zakona i amandmana, osigurava jezičku standardizaciju tekstova nacrt zakona i zakona usvojenih u skupštini, na albanskom, srpskom i engleskom jeziku, pruža jezičku standardizaciju u pogledu zakonskih tehničkih aspekata i jedinstvene metodologije za sve nacrt zakona koji su predloženi Skupštini Kosova za razmatranje i usvajanje,

obezbeđuje približavanje i usklađivanje zakonodavstva sa *acquis communautaire* i međunarodnim standardima, efikasno pruža usluge u vezi sa skupštinskom dokumentacijom, bibliotekom, časopisima, dokumentima i istraživanjima iz centara za podatke i drugih bibliotečkih centara. Obezbeđuje obavljanje usluga istraživanja na zahtev poslanika.

Odeljenje za administraciju pruža profesionalne administrativne, tehničke i pomoćne usluge poslanicima i skupštinskim organima preko službenika odseka za budžet, tehničkog odseka jedinice za IT, kadrovske službe, službe nabavke i jezičke sekcije.

Odsek za budžet omogućava planiranje, praćenje i realizaciju troškova u skladu sa finansijskim pravilima i važećim zakonom na Kosovu, i sačinjava kvartalne i godišnje skupštinske budžetske izveštaje.

Tehnički odsek je odgovoran za IT usluge, uključujući sistem upravljanja bazom podataka, sistem za distribuciju, instaliranje i održavanje sve kancelarijske opreme, službu transporta, štampu, poštu i druge tehničke aspekte.

Kadrovska služba obezbeđuje primenu statutarne pravila za civilno osoblje Skupštine, upravljanje procedurama zapošljavanja, imenovanja i penzionisanja administrativnih radnika Skupštine, obezbeđuje obavljanje disciplinskih postupaka i sporazuma o zaposlenju za političko

Uvodni program za nove poslanike Kosovske skupštine

Napisao Artan Canhasi, misija OEBS-a na Kosovu

osoblje.

Jedinica za nabavke je odgovorna za pokretanje i obavljanje procedura snabdevanja ili bilo koji drugih aktivnosti koje se tiču nekog sporazuma, prema potrebama Skupštine uz puno poštovanje Zakona o nabavkama.

Jedinica za međunarodne odnose i protokol odgovorna je za pružanje podrške pri prijemu inostranih delegacija i za organizovanje međunarodnih poseta Predsednika, Predsedništva i poslaničkih delegacija.

Jedinica za odnose sa javnošću i medijima je zadužena za institucionalnu komunikaciju Skupštine, naročito za zakonodavne aktivnosti plenarnih zasedanja ili odbora, za objavljivanje i publikaciju informacija i dokumenata, saopštenja za štampu, informacija o aktivnostima i za organizaciju konferencija za štampu skupštinskih organa i Skupštine;

Jedinica za podršku poslanicima je odgovorna za uređivanje, registraciju i distribuciju dokumenata za poslanike, pružanje logističkih informacija, organizaciju i organizaciju kancelarija za sastanke skupštinskih organa i za podršku u komunikaciji sa drugim spoljnim javnim institucijama.

Petodnevni uvodni program za novoizabrane poslanike Kosovske skupštine je organizovan pod pokroviteljstvom predsednika Skupštine, gospodina Jakupa Krasnićija, i uz podršku misije OEBS-a na Kosovu, Nacionalnog demokratskog instituta (NDI) i USAID-a.

Pošto polovina poslanika Kosovske skupštine po prvi put preuzima ovu funkciju, došlo je do potrebe za sveobuhvatnim uvodom u demokratsku parlamentarnu praksu i u reforme i standarde postignute od strane Skupštine u prethodnom mandatu. Zbog toga su OEBS misija na Kosovu i njeni partneri u „Inicijativi za podršku Skupštine“ (IPS) u saradnji sa sekretarijatom Skupštine, tokom poslednja dva meseca pripremali uvodni program za nove poslanike Skupštine.

Petodnevni uvodni program je započeo 24. januara 2008. „Program pokriva tri glavne funkcije Skupštine: zakonodavnu, nadzornu i predstavničku funkciju kao i opšti uvod u rad Skupštine kroz odbore, parlamentarne grupe i predsedništvo uz podršku sekretarijata“, objasnio je Frenklin de Vriz, šef jedinice OEBS-a za centralnu Skupštinu i političke partije.

U uvodnom govoru programa, predsednik Skupštine Jakup Krasnićić je podsetio nove poslanike da „biti poslanik Kosovske skupštine nije samo privilegija, već iznad svega je iznad svega odgovornost koja zahteva svakodnevnu obavezu zastupanja građana sa dostojanstvom“. Novi

poslanici su imali mogućnost da od bivšeg predsednika Kolja Beriše dobiju informacije iz prve ruke o ulozi predsednika, a od Sabrija Hamitija o ulozi predsedništva Skupštine. Ulogu odbora, gde se sprovodi najveći deo rada Skupštine su predstavili Fehmi Mujota i Naim Maljoku.

Ključna komponenta programa je uloga Skupštine koja se tiče odgovornosti Vlade i poštovanja ljudskih prava. Poslanik Skupštine Hidajet Hiseni je naglasio da „poslanici nikada ne treba da prave razliku između odbora jer oni predstavljaju sav narod Kosova“. Kao novi poslanik Skupštine, Slobodan Petrović, predsednik srpske liberalne stranke SLS, je elaborirao o obeshrabrujućem zadatku srpskih poslanika Kosovske skupštine da povećaju svoj legitimitet u očima srpskog naroda na Kosovu, i o potrebi PIS-a, koja iz toga sledi, da dosegne do njih i da ostvari konkretne političke rezultate, naročito u ovim osetljivim trenucima političkog razvoja na Kosovu.

Tokom uvodnog programa sekretarijat Skupštine je takođe imao mogućnost da informiše nove članove o podršci koju će dobijati tokom svog mandata.

Misija OEBS-a na Kosovu je podržala ovaj program pružajući parlamentarnu stručnost i pomažući u razvoju programa. Misija OEBS-a na Kosovu dala je prioritet prenosu znanja od poslanika koji duže rade na nove, promovisući održivost institucije.

Nezavisni odbor za nadzor da izveštava Skupštinu

Intervju sa Sevdailom Kastratijem, predsedavajućim u Nezavisnom odboru Kosova

IPS: Šta je nezavisni odbor za nadzor (NON)?

Sevdail Kastrati: NON je odbor koji nadgleda usaglašavanje sa Zakonom o javnoj službi, obuhvatajući praćenje imenovanja šefova odeljenja i razmatranje žalbi zaposlenih u javnoj službi. Održavamo rasprave i donosimo odluke u slučajevima javnih službenika, i idemo kod poslodavaca i nadgledamo usaglašavanje sa zakonom. Postoji sedam članova odbora koji oslikavaju ravnotežu polova i zastupljenost manjinskih zajednica. Trenutno je NON autonomna jedinica finansirana iz budžeta Ministarstva javnih službi. Međutim, originalna uredba UNMIK-a predviđa da će NON preći u kompletno nezavisnu instituciju koja direktno izveštava Parlament. Ova izmena uredbe je rezultat radne grupe koju je predvodio Kabinet premijera i spremna je za usvajanje.

IPS: Šta smatrate da je najveće dostignuće NON-a?

SK: Najvažnija funkcija NON-a je da javnim službenicima

koji imaju pritužbu pruži mogućnost da daju iskaz pred nezavisnim telom. Bili smo uspešni u ubeđivanju javnih službenika da postoji samo jedno telo odgovorno za njihove žalbe. Naše odluke donosimo potpuno u skladu sa zakonom, bez ikakvog spoljnog pritiska. Odbor je započeo sa razmatranjem žalbi 2006. godine, kada je primio 186 žalbi i rešio 129. Godine 2007. se povećao naš rad i dobili smo 384 žalbe i rešili 386 (uključujući neke iz prethodne godine). Brzo donošenje odluka je jedan od razloga zbog kog smatram da je NON razvio svoj kredibilitet. U nekoliko slučajeva, otpuštanje radnika je povučeno kao rezultat naših odluka.

IPS: Kakav je proces transformisanja NON-a i šta očekujete od Kosovske skupštine?

SK: Na osnovu postojeće uredbe, mi se nalazimo u okviru Ministarstva javnih službi (MJS) i naš budžet, osoblje i sredstva se u potpunosti oslanjaju na MJS. Čak iako je veza sa

ministarstvom samo formalna, može da stvori prepreke za nas koji se smatramo potpuno nezavisnim od biroa za zapošljavanje. To takođe može da dovede do zbunjenosti među ministarstvima, zato što se neka ministarstva pitaju zašto postoji kontrola koju vrši jedno ministarstvo nad drugima. Kada se izvrši prenos u potpunosti, mi ćemo izveštavati parlament. Ovo će nam dati više ovlašćenja, jer umesto da izveštavamo jednu partiju ili jedno ministarstvo, mi ćemo sačinjavati telo koje je sastavljeno od svih partija. Parlament će moći da razmatra naše izveštaje i da diskutuje o njima, uključujući slučajeve neslaganja sa našim odlukama, i da donosi preporuke za akcije koje vlada treba da sprovede. Skupštinski odbori takođe mogu da pomognu u garantovanju naše nezavisnosti obezbeđivanjem dovoljnih finansijskih sredstava i osoblja koje će obavljati svoj posao na efikasan način.

IPS: Kakve su vaše nade i planovi za budućnost?

SK: Nadamo se da će što pre

doći do procesa transformacije. Povećaće se naš kredibilitet kao nepristrasnog arbitra kako kod javnih službenika tako i kod poslodavaca. Imali smo niz kurseva i redovnih instrukcija, obuhvatajući studijsku posetu Kanadi koju je sponzorisao OEBS. Nestrpljivi smo da počnemo da primenjujemo naše znanje, proširivanjem našeg rada na posredovanje i druge oblike rešavanja sporova. Osiguravanjem da su javni službenici izabrani ili zadržani na poslu na osnovu zasluga, obezbedićemo bolju osnovu za dobro upravljanje na Kosovu, zbog toga što će oni koji upravljaju narodom Kosova i služe mu imati dobre kvalifikacije i biće oslobođeni od političkih pritisaka. Mislim da je NON dobra priča u ovom trenutku kada se kosovske institucije razvijaju po međunarodnim demokratskim standardima i standardima dobrog upravljanja

Intervju vodila Anita Vandenbeld, OEBS misija na Kosovu

Završetak projekta koji je finansirala EU, pod nazivom „Dalja podrška Skupštini Kosova“

Hjuge Kurtivron, vođa tima projekta „Dalje podrške Skupštini Kosova“

Evropska unija je sumom od 1.5 milion evra finansirala drugi projekat kako bi podržala Skupštinu Kosova. Taj projekat kojim je rukovodila EAR je poveren konzorcijumu koji predvodi francuska Narodna skupština sa nemačkim Bundestagom, Belgijskom skupštinom, Narodnom skupštinom Slovenije i francuskom nevladinom organizacijom, „Institut International de Paris La Défense“. Projekat je otpočeo januara 2006. godine a završen je januara 2008. godine.

Neka iskustva

Koncept po kome je korišćena odabrana grupa javnih službenika iz evropskih parlamenata, koji rade kao savetnici sekretara i predsedništva, može se smatrati veoma efikasnim za rešavanje pitanja parlamentarnog razvoja institucija. Svi stručnjaci angažovani na projektu koji su došli da pruže savet, rade na stalnim pozicijama u istoj oblasti sa kojom su se bavili u svojim parlamentima.

Dobri radni odnosi ostvareni sa poslanicima i administrativnim radnicima, posebno posao obavljen sa sekretarom i bivšim članom predsedništva, g. Gazmendom Muhadžerijem, se smatraju veoma važnim elementom za uspeh projekta.

Jedna od ključnih stavki u postignutim ciljevima i povećavanju ovlašćenja sekretara bila je odluka predsedništva da od nekih od svojih članova zatraži da nadgledaju ključne oblasti administracije.

Stvaranje demokratske skupštine je dug proces, ali su sada uspostavljene osnove i Skupština može biti ponosna sa onim što je postigla.

Glavna dostignuća

Ključna reforma organizacije administracije je usvojena aprila 2007. godine. Zaposleno je 22 novih radnika, po prvi put na transparentan način. Statut za javne službenike Skupštine sada je uspostavljen; ostaje da se dovrši sa detaljnim opisima poslova.

Koordinacija sa Vladom i Unmikom se poboljšala: postoje redovni kontakti, posebno kako bi se razmotrili 40 zakona koje SPGS još uvek nije objavio.

Priprema dnevnog reda plenarne sednice se poboljšala čak i ako još uvek postoji pitanje koje nije rešeno da bi se pronašao konsenzus između političkih grupa u vreme podele.

Projekat je takođe podržao sekretarijat u pripremi i razmatranju više uredaba za prijemno odeljenje, o objavljivanju zapisnika, za budžet, nabavku i rukovodstvo, za upravljanje dokumentacijom, o medijskom i protokolarnom poslu, i o arhiviranju i biblioteci.

Glavni cilj projekta je bio da se pojača rukovodstvena sposobnost organa sekretarijata za donošenje odluka u njihovom polju nadležnosti, pod nadzorom predsedništva, ali bez neprikladnih političkih intervencija.

Projekat je podržao povećavanje ovlašćenja sekretara u njegovom svakodnevnom radu, i predložio da se donesu

odluke kako bi se unapredilo funkcionisanje sekretarijata. Većina tih odluka je stupila na snagu.

Informativno-tehnički sistem Skupštine je još uvek pod kontrolom Ministarstva javnih službi. Skupština mora imati veću autonomiju po tom pitanju.

Projekat je završen sa ključnim preporukama, kako bi se osigurala održivost reforme.

U polju predsedništva:

- Da se usvoje interne uredbe za rad predsedništva u cilju obezbeđivanja održivosti reforme koja bi omogućila da se predsedništvo pažljivije usmeri na svoja primarna zaduženja (koordinacija rada Skupštine i nadzor sekretarijata).
- Da se podrži sekretarijat time što će dobiti veću autonomiju u opštem rukovođenju Sekretarijatom.
- Da se definiše podela odgovornosti između političke vlasti i sekretarijata u pripremi i primeni budžeta pod nadzorom predsedništva.
- Da se usvoji nacrt odluka predsedništva o Interpretativnoj direktivi za Uredbu o statutnim pravilima za javnu službu sekretarijata, nacrt Administrativnog uputstva o pravilima promocije na osnovu staža i zasluga, i nacrt Administrativnog uputstva o kodeksu ponašanja javnih službenika.
- Da se reguliše statut političara u Skupštini usvajanjem nacrta administrativnog uputstva.

- Da se u toku procesa pomogne kako bi se Skupštini dala autonomija za isplatu zarada.

U polju sekretara:

- Da se obezbedi da se novi sistem zapošljavanja zasnovan na neutralnom i transparentnom kriterijumu striktno primenjuje.
- Da se usvoji trogodišnji plan zapošljavanja.
- Da se popune radna mesta koja su još uvek slobodna.
- Da se se izbegnu omalovažavanja načela Statuta.
- Da se primeni nova odrednica visine plata i godišnji program obuke.
- Da se uspostavi sistem isplate zarada u Skupštini.
- Da se pripremi plan za održivi i modernizovani sistem informacione tehnologije.
- Da se razviju efikasni rukovodstveni kapaciteti u svim organizacionim jedinicama.
- Da se proverri striktna primena postupaka za budžet i nabavku koji postoje.
- Da se proverri primena postojećih postupaka za biblioteku, arhivu i upravljanje dokumentacijom.
- Da se podrži program obuke novo zaposlenih radnika, posebno u jedinici za zakonsku standardizaciju, harmonizaciju i pravno savetovanje.
- Da se ubrza sa unapređivanjem internet stranice Skupštine.

Dobrodošlica Janu Perkinsu, zakonodavnom direktoru NDI-a

Jan Perkins ima više od 20 godina iskustva u zakonodavnim operacijama i politici u Kanadi, tokom kojih se nalazio na višim kadrovskim funkcijama na saveznom i pokrajinskom nivou i kandidovao na izbornim kampanjama za mnoštvo partijskih i vladinih funkcija. Tokom celog svog rada, putovao je u velikoj meri u Evropu, Aziju i Afriku; posmatrao je izbore u Srbiji, na Kosovu i u Somaliji; i ima dvojno britansko i kanadsko državljanstvo.

Perkins je sakupio dve decenije parlamentarnog iskustva u Kanadi, od kojih su najvredniji doprinosi dati u periodu od dve godine na funkciji višeg političkog savetnika ministra za pitanja veterana i 16 godina na funkciji šefa osoblja poslanika saveznog parlamenta dok se u periodu od dve od ovih godina nalazio na funkciji parlamentarnog sekretara ministra transporta. Tokom njegovog rada u legislaturi, Perkins je sakupio obimno iskustvo u zakonodavnim postupcima, aktivnostima rada odbora i poslaničkih grupa, dopiranjima do birača, izradi budžeta i pitanjima ravnopravnosti polova. Njegovom ulogom u Liberalnoj stranci Kanade, Perkins se nalazio na funkciji direktora kampanje na nacionalnom nivou i organizatora procesa vrbovanja i identifikovanja birača.

Izvan njegovog zakonodavnog i kampanjskog rada, Perkins je bio blagajnik Nacionalnog pres kluba Kanade, radno mesto koje mu je pružilo pristup i uvid u rad kanadskog nacionalnog pres kora. Imajući u vidu njegove izvanredne kvalifikacije, međunarodno iskustvo i obimnu zakonodavnu, upravljačku i političku ekspertizu, Perkins je veoma spreman da preuzme odgovornosti zakonodavnog direktora NDI-a na Kosovu.

Piše Karlo Binda, direktor NDI-a

Podržavanje rada Kosovske skupštine

Frenklin de Vriz, misija OEBS-a na Kosovu.

Od uspostavljanja Kosovske skupštine iz 2001. godine, misija OEBS-a Skupštini pruža značajnu pomoć. U ovom članku ćemo razmotriti vrste pomoći OEBS-a tokom prvih meseci kao što ćemo i elaborirati o saradnji sa drugim organizacijama koje pomažu Skupštini.

Tri programa su putem saradnje podržavala Skupštinu u drugom mandatu: Nacionalni demokratski institut (NDI), Konzorcijum četiri evropska parlamenta (Francuska, Belgija, Nemačka i Slovenija) koji finansira EU, i misija OEBS-a na Kosovu. Oni saraduju pod pokroviteljstvom „Inicijative za podršku Skupštine“ (IPS). Pristup IPS-a se zasniva na sistemu redovne saradnje na specifičnim pitanjima parlamentarne podrške bez centralizovanog sistema nametnutog donošenja odluka. Cilj IPS-a je da se izbegne preklapanje i rivalstvo i da se doprinese sveobuhvatnoj pomoći Skupštine. Dogovori u vezi sa vremenom održavanja konferencija su pomogli da se izbegnu konfliktni rasporedi. Nakon nekog vremena, podela rada i saradnja među agencijama je uspostavljena. Ovo je dovelo do prakse da neki određeni projekti ili organizacije pružaju podršku određenim parlamentarnim odborima u skladu sa drugim projektima i organizacijama koje pružaju pomoć drugim parlamentarnim odborima. Ponekad, saradnja uključuje i saradnju među agencijama u oblasti procene potreba. U određenim slučajevima, organizacije su donele zajedničke preporuke za predloge reformi u Skupštini. „Plan o standardima Skupštine“ iz juna 2006. godine, saradnja na ovom pitanju otvorenim glasanjem i uvodni program za 2008. godinu za nove poslanike Skupštine, predstavljaju primere najintenzivnijeg „ujedinjenja sredstava“ između organizacija i programa koji pomažu Skupštini. Iako je saradnja često imala probleme usled različitih interesa, može se reći da su programi za razvoj kapaciteta u Skupštini bili uspešniji od agencija koje rade u drugim oblastima javnog života u izbegavanju da natovare Skupštinu konfliktnim aktivnostima i preporukama.

Razmatrajući neke od OEBS-ovih programa sa Skupštinom tokom poslednjih šest meseci, postoji nekoliko dostignuća koje vredi pomenuti.

* Odbori razmatraju i menjaju nacрте zakona pravovremeno, rezultirajući time da je manje zakona vraćeno Vladi nego prethodnih godina. Pet odbora – zakonodavni, za budžet, zajednice, bezbednost i životnu sredinu – pišu i sprovede planove rada, obuhvatajući regionalnu parlamentarnu saradnju. Pravna kancelarija Skupštine, osoblje odbora i službenici za ljudska prava pri ministarstvima su prošli kroz pravnu obuku. Odbor za prava i interese zajednica je imao više poseta na terenu nego prethodnih godina. Članovi parlamenta su učestvovali na sastancima sa učenicima srednjih škola (obuhvatajući one iz manjinskih zajednica) da bi diskutovali o ulozi skupštine i da odgovaraju na pitanja učenika o obrazovanju i prava na jezike manjina.

* Šefovi nezavisnih agencija i Odbor za budžet i finansije su održali prvu veoma intenzivnu raspravu koja se odnosi na potrebe nezavisnih agencija za finansijskim sredstvima.

* Objavljena je široka procena rada Skupštine koja pokriva period od avgusta 2006. do novembra 2007. obuhvatajući preporuke za novu Skupštinu za njeno poboljšanje funkcionisanja. Obezbeđena su sredstva za veću efikasnost u zakonodavnom procesu, obuhvatajući Rečnik parlamentarnih termina i nekoliko drugih parlamentarnih izdanja.

* Parlamentarne grupe su dobijale svoju pomoć preko programa stažiranja. Ženski kokus u Kosovskoj skupštini je dobijao tehničke savete i podršku.

* Sekretarijat je imao koristi od regionalne

saradnje i razmene iskustava preko posete susednim parlamentima. Obuka o korišćenju informativne tehnologije je dovela do toga da Skupština postane transparentnija.

* Partneri IPS-a su sproveli uvodnu obuku za nove poslanike Skupštine zajedno sa sekretarijatom Skupštine.

Procenjujući rad Kosovske skupštine tokom njenog drugog mandata, mogu se identifikovati tri različita trenda: (1.) pokretanje od otežanog usvajanja zakona do razmatranja sprovođenja zakona; (2.) povećanje znanja i korišćenje poslovnika o radu tokom političkih rasprava i razmatranje poslovnika radi njegove izmene; i (3.) povećanje angažovanosti u izvršavanju uloge razmatranja budžeta, iako je za razvoj Kosovskog konsolidovanog budžeta i dalje ovlašćen

Ekonomski fiskalni savet.

Izazovi ispred nas obuhvataju potrebu za jačim razvojem parlamentarnog nadzora u oblasti bezbednosti, razmatranju budžeta, ekonomskim i ekološkim pitanjima. Posebno je naglašena standardizacija zakona i usklađivanje sa EU "acquis communautaire" kao i razvoj sveobuhvatnog zakonskog okvira u kome su postojeći i novi zakoni u skladu sa novim ustavom Kosova. Očekuje se da nova Skupština igra ključnu ulogu u nadgledanju sprovođenja rešenja statusa, obuhvatajući nadzor novih političkih struktura i nadležnosti predviđenih u rešenju statusa, promovisanjem nove zaštite prava i interesa zajednica.

Problem koji nam predstoji je uspostavljanje redovnih sastanaka između Odbora za budžet i šefova nezavisnih

agencija da bi rešavali probleme budžeta i da očuvaju nezavisnost ovih agencija. Novoformirani odbor za bezbednost i unutrašnje poslove će morati da pojača svoju nadzornu ulogu, politiku i veću saradnju sa javnošću preko rasprava i radnih grupa. Skupština ima mogućnost da pojača kapacitet biblioteke da poslanicima pruži veću profesionalnu podršku. Skupština takođe ima mogućnosti da poveća transparentnost „Otvorenim danima“ (kada su prostorije Skupštine otvorene za javnost) i korišćenjem tehnologije komunikacije da se dođe do opšte javnosti. Jačanjem svoje uloge u zakonodavnoj, nadzornoj i zastupničkoj funkciji, Kosovska skupština će povećati svoj autoritet za predstojeće godine.

Dale Archer (NDI), Artan Canhasi, Franklin De Vrieze (OSCE Mission in Kosovo)

Građansko društvo i zakonodavni proces na Kosovu

Armend Bekaj, Misija OEBS-a na Kosovu

Nedavna analitička studija pruža određene ključne preporuke o tome kako bi Skupština Kosova u svom novom mandatu mogla da poboljša svoju saradnju sa građanskim društvom kao način poboljšavanja transparentnosti i legitimnosti zakona koji se donose.

Misija OEBS-a na Kosovu naručila je od Kosovskog instituta za istraživanje i dokumentaciju (KODI) da sprovede istraživanje o „Učešću građanskog društva u zakonodavstvu na nivou centralne skupštine.“ Preporuke proizašle iz istog govore o jasnoj potrebi da se uveća nivo saradnje sa građanskim društvom kao način da se osigura veće učešće građana. Studija je sastavljena od upitnika za anketiranje koji su raspodeljeni širom Kosova među akterima iz reda građanskog društva, kao i od polustrukturiranih intervjua sa akterima iz Skupštine Kosova i organizacija iz reda građanskog društva. U nastavku sledi kratak pregled nekih od glavnih preporuka koje su upućene Skupštini Kosova.

Identifikovana je hitna potreba da se uzdigne svest o građanskom društvu kao vladinom partneru, i da se izradi i ažurira Vodič za javne službenike, posebno u okviru Skupštine Kosova, o tome kako efektivno uključiti organizacije iz reda građanskog društva u zakonodavni proces. Studija takođe poziva na stvaranje spiska aktivnih organizacija iz reda građanskog društva po oblasti njihove ekspertize koji će poslužiti kao izvor upućivanja i za lica koja rade na izradi dokumenata u kabinetu i u odborima Skupštine. Pored upravnih mera, Skupština Kosova trebalo bi da razmotri uspostavljanje zaštitnih mera ili interpretativne klauzule u zakonu, o javnom učešću, što može biti urađeno jednostavnim izjavom koja potvrđuje nameru lica koja rade na izradi akta da konsultuju javnost

tokom izrade javne politike. Takođe bi trebalo da stvori konkretno zakonodavstvo na osnovu koga će se dati mandat učešću organizacija iz reda građanskog društva u izradi javne politike. Studija navodi da zakon koji detaljno predviđa konsultacije sa građanima ima pozitivan normativni efekat na sveuključivo odlučivanje pošto standardizuje postupke i zahteva, umesto da dozvoljava javne konsultacije.

Još jedna ključna preporuka govori o istraživanju mogućnosti uvođenja klauzule “prava na inicijativu” u relevantnom zakonodavstvu. Isto bi omogućavalo ljudima da ulože peticiju Skupštini u cilju pokretanja zakonodavnog regulisanja pitanja koje smatraju suštinskim. ‘Pravo na inicijativu’ uopšteno se koristi prikupljanjem potpisa. Štaviše, predlozi zakonodavstva ne bi trebalo da budu tretirani kao poverljivi, osim u slučajevima kada je isto predviđeno relevantnim zakonodavstvom. Takođe, Skupština Kosova trebalo bi da objavi na svom veb sajtu plan rada u polju zakonodavstva sa svim predlozima zakona zakazanim za razmatranje; pored sadašnje prakse objavljivanja takođe bi trebalo objaviti zapisnike sa sastanaka odbora, dnevne redove i vremena održavanja sastanaka, zapise sa zasedanja Skupštine i liste zakona planiranih da uđu na dnevni red.

Poruka koja leži u suštini studije o novoizabranoj Skupštini jeste da postoji potreba da se uključiviji sistem izrade plana rada u polju zakonodavstva preobradi u standardni operativni postupak, pošto bi isto osiguralo zastupanje većeg broja interesa u odnosu na malobrojne interese vlade, u ključnom dokumentu o politici za sledeću zakonodavnu godinu. Ovo će takođe unaprediti legitimnost legislature pošto će apelovati na širu osnovu društva i pokazati uzvratnost koja se zahteva od izabranih zvaničnika.

Celokupan tekst analitičke studije može se naći na adresi: <http://www.osce.org/kosovo/documents.html>

1. Odbor za budžet i finansije, sastavljen od 12 članova:

1. Gani Koci, predsedavajući, iz PG (parlamentarne grupe) PDK,
2. Haki Shatri, prvi zamenik predsedavajućeg, iz PG LDK,
3. Kosara Nikolić, drugi zamenik predsedavajućeg, iz PG SLS,
4. Safete Hadërgjonaj, član, iz PG PDK,
5. Hajdin Abazi, član, iz PG PDK,
6. Armend Zemaj, član, iz PG LDK,
7. Myrvete Pantina, član, iz PG LDK,
8. Behxhet Pacolli, član, iz PG AKR,
9. Xhevdet Neziraj, član, iz PG AAK,
10. Besa Gaxherri, član, iz PG LDD,
11. Müfera Šinik, član, iz PG 7+, i
12. Driton Tali, član, iz PG AKR.

2. Odbor za prava i interese zajednica i za povratak, sastavljen od 13 članova:

1. Bojan Stojanović, predsedavajući, iz PG SLS,
2. Sanije Aliaj, prvi zamenik predsedavajućeg, iz PG LDK,
3. Müfera Šinik, drugi zamenik predsedavajućeg, iz turske zajednice,
4. Zafir Berisha, član, iz PG PDK,
5. Kosara Nikolić, član, iz srpske zajednice,
6. Sadik Idriz, član, iz bošnjačke zajednice,
7. Numan Balić, član, iz bošnjačke zajednice,
8. Hafize Hajdini, član, iz zajednice Aškalija,
9. Hetem Arifi, član, iz zajednice Aškalija,
10. Zylfi Merxha, član, iz romske zajednice,
11. Mursel Haljilj, član, iz goranske zajednice,
12. Enis Kervan, član, iz turske zajednice, i
13. Xhevdet Neziraj, član, iz zajednice Egipćana.

3. Odbor za pravosuđe i zakonodavstvo, sastavljen od 11 članova:

1. Bahri Hyseni, predsedavajući, iz PG PDK,
2. Adem Salihaj, prvi zamenik predsedavajućeg, iz PG LDD,
3. Branislav Grbić, drugi zamenik predsedavajućeg, iz PG SLS,
4. Ramadan Gashi, član, iz PG PDK,
5. Selvije Halimi, član, iz PG PDK,
6. Kolë Berisha, član, iz PG LDK,
7. Melihate Tërmkollli, član, iz PG LDK,
8. Riza Smaka, član, iz PG AKR,
9. Bajram Kosumi, član, iz PG AAK,
10. Adem Hajdaraj, član, iz PG LDK, i
11. Džezair Murati, član, iz PG 7+.

Parlamentarni odbori u Skupštini Kosova

Skupština Kosova je na svojoj plenarnoj sednici održanoj 31. januara 2008. godine uspostavila trinaest (13) parlamentarnih odbora, sa sledećim sastavom i imenovanjima:

- 4. Odbor za ljudska prava, jednakost polova, nestala lica i peticije, sastavljen od 11 članova:**
1. Ismet Beqiri, predsedavajući, iz PG LDK,
 2. Hajredin Hyseni, prvi zamenik predsedavajućeg, iz PG PDK,
 3. Radmila Vujović, drugi zamenik predsedavajućeg, iz PG SLS,
 4. Nerxhivane Dauti, član, iz PG PDK,
 5. Naim Rrustemi, član, iz PG PDK,
 6. Sanije Aliaj, član, iz PG LDK,
 7. Luljeta Shehu, član, iz PG LDK,
 8. Ibrahim Makolli, član, iz PG AKR,
 9. Vezira Emruš, član, iz PG AAK,
 10. Naser Rugova, član, iz PG LDD, i
 11. Špresa Murati, član, iz PG 7+.
- 5. Odbor za inostrane poslove, sastavljen od 11 članova:**
1. Sabri Hamiti, predsedavajući, iz PG LDK,
 2. Xhavit Haliti, prvi zamenik predsedavajućeg, iz PG PDK,
 3. Enis Kervan, drugi zamenik predsedavajućeg, iz PG 7+,
 4. Ramë Buja, član, iz PG PDK,
 5. Ramadan Avdiu, član, iz PG PDK,
 6. Eqrem Kryeziu, član, iz PG LDK,
 7. Lutfi Haziri, član, iz PG LDK,
 8. Ibrahim Gashi, član, iz PG AKR,
 9. Ardian Gjini, član, iz PG AAK,
 10. Nexhat Daci, član, iz PG LDD, i
 11. Dragiša Mirić, član, iz PG SLS.
- 6. Odbor za evropske integracije, sastavljen od 11 članova:**
1. Zylfije Hundozi, predsedavajući, iz PG AAK,
 2. Lutfi Haziri, prvi zamenik predsedavajućeg, iz PG LDK,
 3. Džezair Murati, drugi zamenik predsedavajućeg, iz PG 7+,
 4. Hydajet Hyseni, član, iz PG PDK,
 5. Edita Tahiri, član, iz PG PDK,
 6. Sabri Hamiti, član, iz PG LDK,
 7. Fatmir Rexhepi, član, iz PG LDK,
 8. Njomza Emini, član, iz PG AKR,
 9. Nait Hasani, član, iz PG LDD,
 10. Drita Maliqi, član, iz PG LDK, i
 11. Branislav Grbić, član, iz PG SLS.
- 7. Odbor za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu i sport, sastavljen od 11 članova:**
1. Agim Velju, predsedavajući, iz PG LDK,
 2. Drita Kadriu, prvi zamenik predsedavajućeg, iz PG PDK,
 3. Enis Kervan, drugi zamenik predsedavajućeg, iz PG 7+,
 4. Memli Krasniqi, član, iz PG PDK,
 5. Vlora Çitaku, član, iz PG PDK,
 6. Adem Hajdari, član, iz PG LDK,
 7. Fatmire Berisha, član, iz PG LDK,
 8. Arsim Rexhepi, član, iz PG AKR,
 9. Donika Kada-Bujupi, član, iz PG AAK,
 10. Mark Krasniqi, član, iz PG LDD, i
 11. _____ član, iz PG SLS.
- 8. Odbor za ekonomiju, trgovinu, industriju, energetiku, saobraćaj i telekomunikacije, sastavljen od 11 članova:**
1. Myzejene Selmani, predsedavajući, iz PG AKR,
 2. Et'hem Çeku, prvi zamenik predsedavajućeg, iz PG AAK,
 3. Slobodan Petrović, drugi zamenik predsedavajućeg, iz PG SLS,
 4. Kaqusha Jashari, član, iz PG PDK,
 5. Safete Hadërgjonaj, član, iz PG PDK,
 6. Haki Shatri, član, iz PG LDK,
 7. Fatmir Rexhepi, član, iz PG LDK,
 8. Sala Berisha-Shala, član, iz PG PDK,
 9. Zef Morina, član, iz PG LDK,
 10. Berim Ramosaj, član, iz PG LDD, i
 11. Müfera Şinik, član, iz PG 7+.
- 9. Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, životnu sredinu i prostorno planiranje, sastavljen od 11 članova:**
1. Lulzim Zeneli, predsedavajući, iz PG LDD,
 2. Ibrahim Selmanaj, prvi zamenik predsedavajućeg, iz PG AAK,
 3. Zylfi Merxha, drugi zamenik predsedavajućeg, iz PG 7+,
 4. Berat Luzha, član, iz PG PDK,
 5. Elheme Hetemi, član, iz PG PDK,
 6. Ali Lajçi, član, iz PG LDK,
 7. Zef Morina, član, iz PG LDK,
 8. Heset Cakolli, član, iz PG AKR,
 9. Selvije Halimi, član, iz PG PDK,
 10. Myrvete Pantina, član, iz PG LDK, i
 11. Kosara Nikolić, član, iz PG SLS.
- 10. Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje, sastavljen od 11 članova:**
1. Sadik Idrizi, predsedavajući, iz PG 7+,
 2. Rita Hajzeraj, prvi zamenik predsedavajućeg, iz PG AKR,
 3. Slobodan Petrović, drugi zamenik predsedavajućeg, iz PG SLS,
 4. Teutë Hadri, član, iz PG PDK,
 5. Flora Brovina, član, iz PG PDK,
 6. Nurishahe Hulaj, član, iz PG LDK,
 7. Bujar Bukoshi, član, iz PG LDK,
 8. Armend Zemaj, član, iz PG LDK,
 9. Gjylnaze Syla, član, iz PG AAK,
 10. Qamile Morina, član, iz PG LDD, i
 11. Mimoza Ahmetaj, član, iz PG PDK.
- 11. Odbor za javne službe, lokalnu upravu i medije, sastavljen od 11 članova:**
1. Esat Brajšhori, predsedavajući, iz PG AKR,
 2. Fehmi Mujota, prvi zamenik predsedavajućeg, iz PG PDK,
 3. Špresa Murati, drugi zamenik predsedavajućeg, iz PG 7+,
 4. Gani Buçinca, član, iz PG PDK,
 5. Hajdin Abazi, član, iz PG PDK,
 6. Melihate Tërmkolli, član, iz PG LDK,
 7. Ali Lajçi, član, iz PG LDK,
 8. Anita Morina, član, iz PG LDK,
 9. Rasim Selmanaj, član, iz PG AAK,
 10. Synavere Rysha, član, iz PG LDD, i
 11. Radmila Vujović, član, iz PG SLS.
- 12. Odbor za unutrašnje poslove i bezbednost, sastavljen od 11 članova:**
1. Rrustem Mustafa, predsedavajući, iz PG PDK,
 2. Shkumbin Demaliaj, prvi zamenik predsedavajućeg, iz PG AKR,
 3. Bojan Stojanović, drugi zamenik predsedavajućeg, iz PG SLS,
 4. Emrush Xhemajli, član, iz PG PDK,
 5. Zafir Berisha, član, iz PG PDK,
 6. Eqrem Kryeziu, član, iz PG LDK,
 7. Bujar Bukoshi, član, iz PG LDK,
 8. Agim Velju, član, iz PG LDK,
 9. Naim Maloku, član, iz PG AAK,
 10. Gani Geci, član, iz PG LDD, i
 11. Zylfi Merxha, član, iz PG 7+.
- 13. Odbor za mandate, imunitet i poslovnik Skupštine, sastavljen od 11 članova:**
1. Ahmet Isufi, predsedavajući, iz PG AAK,
 2. Kolë Berisha, prvi zamenik predsedavajućeg, iz PG LDK,
 3. Džezair Murati, drugi zamenik predsedavajućeg, iz PG 7+,
 4. Hydajet Hyseni-Kaloshi, član, iz PG PDK,
 5. Fehmi Mujota, član, iz PG PDK,
 6. Ramadan Gashi, član, iz PG PDK,
 7. Fatmire Berisha, član, iz PG LDK,
 8. Suzan Novobërdaliu, član, iz PG AKR,
 9. Ismet Beqiri, član, iz PG LDK,
 10. Besa Gaxherri, član, iz PG LDD, i
 11. _____ član, iz PG SLS.

“Novoizabrani predsednik Kosova, premijer, Vlada i predsednik Skupštine. 9. januar 2008. godine”

Izjava misije IPS-a

Inicijativa za podršku Skupštini (IPS) je mehanizam za saradnju organizacija koje su povezane demokratskim programima za podršku skupštine Kosova, pokušavajući da ojačaju Skupštinu Kosova i da je učine profesionalnijom. Rad IPS-a je usresređen na demokratsku i političku kulturu zasnovanu na prihvatanju i poštovanju demokratskih procedura, transparentnosti i odgo-vornosti narodu, razvoju i sprovođenju zakonite politike, izvršnog nadzora, poštovanju višejezičnosti i učešću u regionalnim i parlamentarnim kontaktima.

Partneri IPS-a dele informacije i koordinišu programima u toku identifikacije potreba koje su u direktnoj vezi sa Skupštinom. Kao koordinator za IPS, OEBS misija na Kosovu povezuje sve partnere IPS-a i saziva redovne sastanke u saradnji sa predstavnicima skupštine. Bilten IPS-a pruža informacije širokoj domaćoj i međunarodnoj javnosti, o razvojjima u Kosovskoj skupštini kao i o programima IPS-a.

Trenutni učesnici IPS-a:

Fridrih Ebert Stiftung (FES), Konrad Adenauer Stiftung (KAŠ), Projekat parlamentarne prakse na istoku i zapadu (PPPIZ), Evropska agencija za rekonstrukciju (EAR) u saradnji sa Konzorcijumom parlamenata Francuske, Nemačke, Belgije, Slovenije i Međunarodnim institutom za odbranu sa sedištem u Parizu, Američka agencija za međunarodni razvoj (AAMR) u saradnji sa Nacionalnim demokratskim institutom, Program Ujedinjenih Nacija za razvoj (PUNR) u saradnji sa Međuparlamentarnom unijom (MPU), OEBS misija na Kosovu i Kosovska skupština.

Uredničko veće:

Hydajet Hyseni, Rasim Selmanaj, Ismet Hajrullahu, Daut Beqiri, Elli Flen, Dale Archer, Franklin De Vrieze and Artan Canhasi.

Lektor: Armend Bekaj

Grafika i dizajn: Tomor Rudi

Sedište Misije OEBS, 10000 Priština
Tel. (+381-38) 500 162 Fax: (+381-38) 500 188
kontakt: franklin.devrieze@osce.org
<http://www.osce.org/kosovo>

Zapažanja koja su navedena u ovoj novini su autorova i ne oslikavaju poglede Skupštine, misije OEBS-a na Kosovu ili organizacije koje su partneri u IPS.

Slike u ovom broju:

Kosovska skupština: 1, 3, 4, 12,
Hasan Sopa/OSCE: 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 17, 20.